

نکاه

شگرد اقتصادی اردوغان برای پیروزی

دوید لوکا و ملانی کمت

مترجم: محبوبه جهادی

● در دهه ۲۰۰۰ میلادی ترکیه به‌عنوان الگوی موفق اجتماعی و اقتصادی برای دیگر کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا تصور می‌شد. یادداشت حاضر به این موضوع می‌پردازد که چگونه حزب عدالت و توسعه از زمان به‌قدرت‌رسیدن در سال ۲۰۰۲ منابع عمومی را بسیج و توسعه اقتصادی محلی را دنبال کرد. پیشنهاد برگزارِ انتخابات زودهنگام در ترکیه که به‌طور بالقوه قدرت رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور این کشور را تقویت می‌کند، در میانه اَشَفَتگی قابل‌توجه اقتصاد کلان مطرح شد. در ماه می سال جاری، نرخ تورم سالانه به بیش از ۱۲ درصد افزایش یافت؛ این در حالی است که از ابتدای سال جاری، لیر ترکیه نزدیک به ۲۰ درصد از ارزش خود را در مقابل دلار و یورو از دست داد. تحلیلگران بین‌المللی از جمله کارشناسان مؤسسه خدمات مالی آمریکایی «مودی» درباره پیش‌بینی خود از نرخ رشد اقتصادی ترکیه تجدیدنظر کرده‌اند. عجم‌اوغلو و اوچش خاطر‌نشان می‌کنند که چطور زوال اقتصاد کلان ترکیه به دنبال سقوط شوم کیفیت نهادهای اقتصادی و سیاسی کشور بروز خواهد کرد. درحالی‌که نگرانی‌ها درباره قدرت اقتصاد ترکیه تشدید شده، در مورد نحوه مدیریت منابع عمومی و نیز تمرکز بر توسعه اقتصادی در برخی استان‌ها از زمان روی‌کارآمدن حزب عدالت و توسعه در سال ۲۰۰۲ چه می‌توان گفت؟ تحلیل‌های اخیر درباره اقتصاد ترکیه نشان می‌دهد حزب عدالت و توسعه با اختصاص سازمان‌یافته منابع مالی عمومی به استان‌های مختلف برای جذب آرا، برندگان و بازندگان محلی را هدف قرار داده است. منابع مالی عمومی در ترکیه به‌شدت متمرکز است. برای مثال در سال ۲۰۰۵ سهم درآمد مالیاتی دولت‌های محلی از کل درآمد مالیاتی تنها ۷٫۶ درصد بود. درجه بالای تمرکز منابع مالی عمومی این فرصت را برای دولت ترکیه فراهم کرد تا بتواند بدون توجه به اصول «حکمرانی خوب» منابع عمومی کشور را برای منافع خود هزینه کند. حزب عدالت و توسعه با استفاده از تسلط ماهرانه خود بر نحوه هزینه‌کرد منابع مالی دولت از هیچ فرصتی برای تشویق و تنبیه رأی‌دهندگان دریغ نکرد. از سوی دیگر، کنترل عملی حزب عدالت و توسعه بر پارلمان ترکیه اساساً کنترل دولت را بر منابع مالی عمومی افزایش داده است. برخی از تحلیلگران با تمرکز بر تحکیم بیشتر قدرت توسط حزب عدالت و توسعه، چگونگی اختصاص منابع مالی عمومی برای مقاصد سیاسی توسط حزب را بررسی کردند. نتایج نشان داد که حزب عدالت و توسعه کالاهای استثنائپذیر را از طریق کانال‌هایی به استان‌هایی که پایگاه رای اردوغان است، منتقل کرده‌اند و کالاهای استثنائپذیر را به استان‌هایی فرستاده‌اند که در آنجا رقابت تنگاتنگی بین اردوغان و رقبای انتخاباتی او وجود داشت. به عبارت دیگر دولت مرکزی به‌طور هدفمندی بودجه جاری بیشتری را به استان‌هایی که پایگاه رای حزب عدالت و توسعه هستند، اختصاص داده است. این در حالی است که در استان‌هایی که سهم رای حزب حاکم از سهم متوسط کشوری پایین‌تر است، بودجه عمرانی بیشتری مانند سرمایه‌گذاری در امور زیربنایی اختصاص داده شده است. حزب عدالت و توسعه در استان‌هایی که پایگاه رایشان محسوب می‌شود، مقادیر قابل‌توجهی از مخارج عمومی را به امور مربوط به آموزش‌وپرورش، دفاع و در نهایت امور فرهنگی و مذهبی اختصاص داده است؛ ردیف‌بودجه آموزش‌وپرورش در ترکیه حدود ۳۵ درصد از کل بودجه جاری را تشکیل می‌دهد که در میان مهم‌ترین ردیف‌های بودجه است. از طرف دیگر، حتی بدون توجه به میزان توسعه‌یافتگی مناطق مختلف و شاخص‌های اجتماعی-اقتصادی‌شان، می‌توان گفت پایگاه‌های استانی رقیب اصلی اردوغان یعنی حزب جمهوری‌خواه خلق با دریافت کمترین بودجه از سوی دولت مرکزی در اکثر ردیف‌های بودجه، بزرگ‌ترین بازنده این بازی بودند. از نقطه‌نظر سیاسی، این یافته‌ها نشان می‌دهد که برخی بخش‌ها به الگوهای صلاح‌دیدی و جهت‌گیری‌های حزبی برای مخارج و سرمایه‌گذاری تمایل کمتری دارند و از این رو با اختصاص عادلانه منابع در زمینه مسائل اقتصادی و اجتماعی، تابع منطق برنامه‌ریزی‌شده‌ای هستند. دیگر بخش‌ها اما بیشتر به دنبال اهداف حزبی خود هستند که طبعاً پیامدهای منفی برای توسعه پایدار و عدالت به دنبال خواهد داشت. تحقیقات اخیر شواهدی برای این ادعا مطرح کرده‌اند؛ این تحقیقات نشان می‌دهد که دولت‌ترکیه بنا بر میزان حمایت استان‌های مختلف از حزب حاکم در انتخابات سراسری و بدون توجه به بحث عدالت و کارایی مخارج، برندگان و بازندگان محلی را انتخاب کرده‌است. در دهه ۲۰۰۰ ترکیه الگوی موفق اجتماعی و اقتصادی بسیاری از کشورها در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا بود. اما درحال‌حاضر انتقادات بسیاری متوجه حزب حاکم، الگوی توسعه اقتصادی و به‌ویژه شیوه تصمیم‌گیری صلاح‌دیدی و ناعادلانه آنها شده است. شواهد بسیاری وجود دارد که نشان می‌دهد تصمیم‌گیری‌های صلاح‌دیدی از طریق اختصاص استراتژیک منابع عمومی، مالیات و مقررات نه‌تنها بر بنگاه‌ها و گروه‌های مختلف کسب‌وکار در کشور اثرگذار است بلکه روند عملکرد اقتصادی در استان‌های مختلف عملاً تحت‌تأثیر گرایش‌های سیاسی آنها قرار می‌گیرد.

منبع: انجمن پژوهش‌های اقتصادی

یک‌سال‌ونیم از به‌قدرت‌رسیدن دونالد ترامپ، چهارپنجمین رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده می‌گذرد، اما همچنان هفته‌ای نیست که خبری درباره پرونده مداخله احتمالی روسیه در انتخابات سال ۲۰۱۶ آمریکا منتشر نشود؛ پرونده‌ای که در ابتدا بسیاری از مخالفان رئیس‌جمهوری آمریکا و به‌ویژه دموکرات‌ها امیدوار بودند با تکیه بر آن کرسی قدرت را از زیر پای دونالد ترامپ درآورند، اما همچنان راه به جایی نبرده و به نظر هم نمی‌رسد دست‌کم تا پایان دور اول ریاست‌جمهوری ترامپ به نتیجه‌ای تأثیرگذار بر سرنوشت ترامپ برسد. کمیته اطلاعات سنای آمریکا که اکثریت اعضای آن از جمهوری‌خواهان هستند، از شواهدی خبر داده که در واقع مهر تأییدی است بر ادعاهای «ارزبایی جامعه اطلاعاتی» آمریکا مبنی بر دخالت روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ ایالات‌متحده که منجر به رئیس‌جمهوری دونالد ترامپ در این کشور شد. آن‌طورکه این کمیته اعلام کرده است، اطلاعاتی که در پی انتشار گزارش ژانویه ۲۰۱۷ آژانس‌های اطلاعاتی ایالات‌متحده به‌دست‌آمده بیش‌ازپیش اثبات می‌کند که ولادیمیر پوتین و دولت روسیه قصد داشته‌اند هیلاری کلینتون، نامزد حزب دموکرات در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ آمریکا را بی اعتبار کرده و به پیروزی ترامپ کمک کنند. این یافته‌ها روز سه‌شنبه و پس از بررسی گزارش «ارزبایی جامعه اطلاعاتی» ژانویه ۲۰۱۷ از سوی کمیته اطلاعاتی سنا منتشر شد و این کمیته گزارش جامعه اطلاعاتی آمریکا را محصول اطلاعاتی دقیقی عنوان کرد که شواهد و مدارکی قوی برای اثبات ادعاهای خود دارد. ریچارد بور، سناتور جمهوری‌خواه و مارک وارنر، سناتور دموکرات در بیانیه‌ای نوشتند که کمیته اطلاعات سنا از گزارش کلی که از سوی سازمان‌های اطلاعاتی تهیه شده حمایت می‌کند، بور در بیانیه خود اعلام کرد: کمیته در ۱۶ ماه گذشته به

عکس: AFP

بازبینی منابع، معامله‌ها و کارهای تحلیلی در ارزبایی جامعه اطلاعاتی پرداخته و هیچ دلیلی برای انکار نتیجه‌گیری نمی‌بیند. وارنر نیز در این بیانیه تأکید کرد: تلاش روسیه وسیع و پیچیده بوده و هدف روسیه تضعیف اعتماد عمومی به روند دموکراتیک و آسیب‌رساندن به هیلاری کلینتون و کمک به دونالد ترامپ بوده است. بااین‌حال کمیته اطلاعات سنای آمریکا اذعان کرد که به داده‌های حساسی که این گزارش را تأیید می‌کند، دسترسی نداشته است. در گزارشی که ژانویه ۲۰۱۷ و تحت عنوان «ارزبایی جامعه اطلاعاتی» تهیه شد از رسانه‌های دولتی راشاتودی و اسپوتنیک روسیه به‌عنوان رسانه‌هایی یاد شد که با دولت روسیه برای مداخله در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ آمریکا مشارکت داشته‌اند. کمیته اطلاعاتی سنا در این گزارش اعلام کرده روس‌ها به‌طور کاملاً

ده‌ها زخمی در راهپیمایی زنان غزه

«بازگشت» زنان

نیروهای اسرائیلی به سوی خبرنگاران یک خبرنگار فلسطینی به نام «نائر ابو ریاش» و یک خبرنگار دیگر به نام «زکی عوض‌الله» زخمی شدند. آن‌طور که خبرگزاری‌ها گزارش داده‌اند، هم‌زمان با رسیدن هزاران نفر از زنان فلسطینی به محل برگزاری این تظاهرات، نظامیان اسرائیلی مستقر در طول نوار مرزی غزه اقدام به شلیک گسترده گلوله‌های جنگی و بمب‌های حاوی گازهای سمی به سمت آنها کردند. ده‌ها زن بر اثر شلیک گاز اشک‌آور از سوی نیروهای رژیم اشغالگر دچار حالت خفگی شدند. به گزارش خبرگزاری فرانسه زنان فلسطینی در فاصله ۵۰متری با ففس‌های مرزی راه‌پیمایی کردند. مادر «وصال الشیخ خلیل» دختر ۱۵ساله فلسطینی که روز ۱۴ می با تیراندازی نیروهای

اسرائیلی کشته شد، درحالی‌که عکس دختر خود را در دست داشت گفت: «من آمده‌ام تظاهراتی را ادامه دهم که دخترم آغاز کرده است». به گفته مادر وصال، تظاهرات زنان فلسطینی صلح‌آمیز بوده و آنها فقط می‌خواهند از سرزمین و حقشان دفاع کنند. مادر «زران نجار» برستار شهید فلسطینی که پیش‌تر و در تظاهرات بازگشت شهید شده بود، نیز در سخنرانی خود به نمایندگی از خانواده‌های شهدای زن تأکید کرد که مبارزه ملت فلسطین ادامه خواهد یافت و آنها راه شهدا را تا آزادی فلسطین ادامه خواهند داد. هم‌زمان با راهپیمایی زنان فلسطینی شماری از زنان در لبنان، اردن و مراکش نیز تظاهرات کردند. اکتامل حمده، عضو هیئت رهبری راهپیمایی‌های بازگشت تصریح کرد: این

کمیته اطلاعات سنای آمریکا دخالت روسیه در انتخابات این کشور را تأیید کرد

پرونده‌ای قطور اما بی‌حاصل

● خبرگزاری آسوشیتدپرس پس از حدود یک‌سال، پیشنهاد دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا را برای حمله به ونزوئلا افشا کرد که مشاوران سابقش او را از این ماجراجویی و اجرای «سیاست زور و تفنگ» در آمریکای لاتین منصرف کرده‌اند.

خداحافظی نخست‌وزیر ترکیه

● بن‌علی ییلدیریم، نخست‌وزیر ترکیه که با تغییر نظام سیاسی ترکیه به ریاست‌جمهوری، درواقع آخرین نخست‌وزیر این کشور است، دیدارهای آخرش را در این سمت با «اسماعیل قهرمان»، رئیس پارلمان و خصوصی آکار، رئیس ستاد مشترک ارتش، برگزار کرد.

محمود عباس و نتانیاهو در مسکو

● منابع فلسطینی و اسرائیلی اعلام کردند که محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین و بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، هرکدام جداگانه و به‌منظور دیدار با رئیس‌جمهوری روسیه و تماشای بازی فینال در رقابت‌های جام جهانی فوتبال به مسکو سفر خواهند کرد.

دفاع اعضای ناتو از بودجه نظامی

● با وجود فشارهای ترامپ برای افزایش هزینه‌های نظامی بر اعضای ناتو پیش از نشست بروکسل، اعضای این ائتلاف از میزان هزینه‌های نظامی خود دفاع کردند. به گزارش ایسنا، به‌نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس، این اظهارنظر از سوی متحدان ناتو در پی انتقادهای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، مبنی‌بر عدم هزینه‌کرد کافی در بخش دفاعی و نظامی از سوی متحدان اروپایی ناتو مطرح شده است.

برگزاری جلسه شورای امنیت درباره سوریه

● شورای امنیت سازمان ملل امروز نشست فوق‌العاده‌ای برای بررسی شرایط آوارگان در جنوب سوریه برگزار می‌کند. در این جلسه بازگشایی مرزهای اردن برای ارسال کمک‌ها برای آوارگان سوری بررسی می‌شود.

آغوشی که هر روز بزرگ‌تر می‌شود

هر روز ۶ کودک مبتلا به سرطان تحت حمایت محک قرار می‌گیرند

این آغوشی است که به پشتوانه شما سالانه برای حمایت از ۶۰۰۰ کودک جدید گشوده‌تر می‌شود.

بی‌شک بدون همراهی خیرخواهانه‌تان، ادامه این راه ممکن نخواهد بود.

حمایت از کودکان محک با دریافت قلک

۰۲۳۵۴۰-۰۲۱ قلک محک

از اینکه به پیام ما توجه می‌کنید، سپاسگزاریم. بازدید از محک: ۰۱۲۱-۲۳۵۰۲۱

محک

مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان

mahak-charity.org